

Guía Docente				
Datos Identificativos				2017/18
Asignatura (*)	Centrais Eléctricas		Código	770G02024
Titulación	Grao en Enxeñaría Eléctrica			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Enxeñaría Industrial			
Coordinación	Casteleiro Roca, José Luis	Correo electrónico	jose.luis.casteleiro@udc.es	
Profesorado	Casteleiro Roca, José Luis	Correo electrónico	jose.luis.casteleiro@udc.es	
Web				
Descrición xeral	A presente materia pretende dar ó alumno os coñecementos teóricos dos diversos tipos e funcionamentos das Centrais de Xeración Eléctrica, co fin de alcanzar os coñecementos necesarios para a súa operación, análise e deseño.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Capacidade para planificar, presupostar, organizar, dirixir e controlar tarefas, persoas e recursos.
A2	Capacidade para a redacción, firma, desenvolvemento e dirección de proxectos no ámbito da enxeñaría industrial, e en concreto da especialidade de electricidade.
A4	Capacidade de xestión da información, manexo e aplicación das especificacións técnicas e da lexislación necesarias no exercicio da profesión.
A5	Capacidade para analizar e valorar o impacto social e medioambiental das solucións técnicas actuando con ética, responsabilidade profesional e compromiso social, e buscando sempre a calidade e mellora continua.
A32	Capacidade para o deseño de centrais eléctricas.
B1	Capacidade de resolver problemas con iniciativa, toma de decisións, creatividade e razoamento crítico.
B2	Capacidade de comunicar e transmitir coñecementos, habilidades e destrezas no campo da enxeñaría industrial.
B4	Capacidade de traballar e aprender de forma autónoma e con iniciativa.
B5	Capacidade para empregar as técnicas, habilidades e ferramentas da enxeñaría necesarias para a práctica desta.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Coñecer os diversos sistemas de xeración que poden ser utilizados pra obter enerxía eléctrica	A1	B1	
	A4		
Comprender os procesos de xeneración eléctrica a partir de fontes de enerxía tradicional	A2	B4	C6
	A5		
Coñecer, saber seleccionar e dimensionar o conxunto de elementos que conforman o sistema de xeneración das centrais eléctricas	A1	B1	
	A5	B5	
	A32		
Coñecer, saber seleccionar e dimensionar os diversos sistemas auxiliares que forman parte das centrais eléctricas	A5	B1	
	A32	B5	
Coñecer os principios de funcionamento do mercado eléctrico	A4	B2	
Coñecer os principio de operación dos mercados enerxéticos	A4	B2	

Contidos	
Temas	Subtemas

Tema 1: Enerxía eléctrica e desenvolvemento sostible - Impacto medioambiental e as tecnoloxías máis eficientes de produción de enerxía eléctrica	1.1. Introducción ao desenvolvemento sostible 1.2. Custos de emisión de CO₂ 1.3. Procesos de combustión 1.4. Impacto ambiental das diferentes tecnoloxías 1.5. Técnicas de mellora da eficiencia 1.6. Novas tecnoloxías de uso de carbón 1.7. Tecnoloxía da gasificación do carbón 1.8. Captura e almacenamiento do CO₂
Tema 2: Recursos enerxéticos e a produción de electricidade - Cobertura da demanda de enerxía eléctrica	2.1. Reservas e recursos enerxéticos 2.2. Clasificación e tipos de centrais eléctricas 2.3. Estudo dos diferentes tipos de fontes de enerxía primaria 2.4. Estudo da demanda de enerxía eléctrica 2.5. Configuración do SEP 2.6. Configuración e funcionamento do mercado de enerxía eléctrica español 2.7. Tarifas, prezos e custos da enerxía eléctrica 2.8. Programación da xeración 2.9. Parámetros relativos á produción
Tema 3: Centrais eléctricas de carbón	3.1. Circuito auga-vapor. Turbinas de vapor 3.2. Circuito aire-gases 3.3. Circuito combustible-cinzas 3.4. Circuito auga de refrigeración 3.5. Control e regulación da central
Tema 4: Centrais térmicas nucleares	4.1. A fisión nuclear 4.2. Elementos dun reactor nuclear 4.3. Control do reactor nuclear 4.4. Tipos de reactores nucleares

Tema 5: Esquemas eléctricos. Servizos auxiliares	5.1. Estudo dos diferentes esquemas eléctricos 5.2. Servizos auxiliares das centrais. Consumo enerxético 5.3. Fornezo de reserva
Tema 6: Centrais térmicas de gas. Ciclo combinado. Coxeración	6.1. Ciclo termodinámico de Brayton 6.2. Turbinas de gas. Compoñentes 6.3. Ciclo termodinámico Otto-Diesel 6.4. Motores de combustión interna 6.5. Ciclo combinados. Caldera de recuperación de calor 6.6. Regulación e control dunha central de ciclo combinado 6.7. Coxeración
Tema 7: Centrais hidroeléctricas convencionais e de bombeo	7.1. Descrición dos compoñentes dunha central hidroeléctrica 7.2. Turbinas hidráulicas. Control e regulación 7.3. Centrais hidroeléctricas reversibles. Tipos
Tema 8: Introducción ás centrais eléctricas con fontes renovables	Centrais eólicas, térmicas, fotovoltaicas, de biomasa, mariñas, geotérmicas e minihidráulicas

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A2 A4 A5 A32 B2 B4	31	40	71
Solución de problemas	A4 A32 B1 B5 C6	20	16	36
Traballos tutelados	A1 A4 A32 B1 B2 B4 C6	0	20	20
Proba obxectiva	A4 A5 A32 B1 B5	3	15	18
Atención personalizada		5	0	5
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución dalgunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A orde dos temas impartidos non terá que ser o descrito na guía docente. Ademais, haberá temas que se poidan ver conjuntamente no desenvolvemento doutros, xa que a división entre eles pode non ser estrita.
Solución de problemas	Resolución de exercicios e problemas concretos no aula, a partir dos coñecementos que se explicaron.
Traballos tutelados	Realización dun boletín de problemas de carácter individual, con exercicios similares aos resoltos no aula. Ademais, dentro dos traballos tutelados podrase incluír algún pequeno traballo de temas concretos da asignatura pra asegurar a correcta comprensión da materia.

Proba obxectiva	Consiste na realización dunha proba obxectiva de aproximadamente 3 horas de duración, na que se evaluarán os coñecementos adquiridos.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Solución de problemas Traballos tutelados	O alumno dispón das correspondentes sesións de tutorías personalizadas, para a resolución das dúbidas que xurdan da materia. A realización do boletín de problemas será individual, e cada alumno poderá asistir ás sesións de tutorías que considere oportunas para resolver as dúbidas que lle xurdan ao efecto.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba obxectiva	A4 A5 A32 B1 B5	Exame tipo proba obxectiva	75
Traballos tutelados	A1 A4 A32 B1 B2 B4 C6	Realización das tarefas establecidas na materia, no marco desta metodoloxía	25

Observacións avaliación
No marco dos "Traballos tutelados" poderanse incluír aspectos tales como asistencia a clase, traballo persoal, traballos persoais propostos, actitude, etc., para axudar á obtención do aprobado. A "Proba obxectiva" dividirase nunha parte teórica e outra práctica. A nota obtida polo alumno cos "Traballos tutelados" será ponderada coa nota obtida na parte práctica da "Proba obxectiva". É necesario superar o 50% da puntuación na parte teórica da "Proba obxectiva" para aprobar, así como ter realizados e aprobados os "Traballos tutelados".

Fontes de información	
Bibliografía básica	- Sanz Feito, J. (1990). Centrales Eléctricas. UPM - Orille Fernández, Á. L. (1993). Centrales Eléctricas I, II y III. UPC - Barrero, F. (2004). Sistemas de energía eléctrica. Thomson - Sabugal García, S. (2006). Centrales térmicas de ciclo combinado: teoría y proyecto. Díaz de Santos - Rojas Rodríguez, S. (1997). Centrales hidroeléctricas teoría y problemas. UNEX
Bibliografía complementaria	- Gómez Expósito, A. (2003). Sistemas eléctricos de potencia problemas y ejercicios resueltos. Prentice Hall - Lapuerta Amigo, M. (1998). Tecnologías de la combustión. Universidad de Castilla-La Mancha - García Ybarra, P. L. (2001). Tecnologías energéticas e impacto ambiental. McGraw-Hill

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Termodinámica/770G02012 Mecánica de Fluídos/770G02016
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario

Instalacións de Enerxías Renovables/770G02033

Técnicas de adquisición de medidas eléctricas/770G02030

Xestión Eficiente da Enerxía Eléctrica/770G02040

Mantemento Industrial/770G02041

Instrumentación Industrial/770G02042

Comunicacións Industriais/770G02043

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías